

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ
ОПШТИНЕ БЛАЦЕ
2015. – 2020. године**

САДРЖАЈ

Одељак 1	УВОД
1.1	Уводна реч председника општине
1.2	Канцеларија за младе
1.3	Радна група за израду ЛАП-а
1.4	Методологија рада
Одељак 2	ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ
Одељак 3	ВИЗИЈА И МИСИЈА
3.1	Визија
3.2	Мисија
Одељак 4	КОНТЕКСТ
4.1	Географски подаци
4.2	Демографски подаци
4.3	Анализа ресурса
	4.3.1 Људски ресурси – кључни актери
	4.3.2 Материјални и технички ресурси
	4.3.3 Финансијски ресурси
4.3	SWOT анализа
Одељак 5	ПОТРЕБЕ МЛАДИХ
Одељак 6	СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ
6.1	Стратешки циљеви
6.2	Локални приоритети
6.3	Активности
Одељак 7	АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ
7.1	Стандарди рада локалне КЗМ
7.2	Активности за постизање стандарда (примена стандарда)
7.3	План за стицање компетенција локалног координатора
Одељак 8	УСКЛАЂЕНОСТ СА НАЦИОНАЛНОМ СТРАТЕГИЈОМ ЗА МЛАДЕ
Одељак 9	ПРОЦЕС РЕВИЗИЈЕ-ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ И РЕЗУЛТАТА ЛАП-а
	<i>АНЕКСИ</i>

Анекс 1 – Планиране активности са буџетом за 2015. годину

1.1 Уводна реч председника општине

Усвајањем Локалног акционог плана за младе за период од 2015.-2020. године, Општина Блаце препознаје младе као стратешку предност локалне заједнице за опстанак и боље услове за живот наших суграђана. Млади су снага нашег Блаца, а њихове миграције у веће градове представљају кључни проблем развоја, јер они који треба да омогуће напредак села и града, одлазе из Блаца, многи од њих и неповратно. За будућност наше средине од пресудног је значаја какве ће услове за живот, имати младе генерације.

Ја, као председник општине, учинићу све да младима обезбедимо модерне стандарде у наредном периоду кроз програме и подстицаје запошљавања, изградње инфраструктурних пројеката (базен, спортски комплекси и др.) као и испуњавањем приоритета дефинисаних овим документом који ће омогућити задржавање младих у Блацу и јачање заједнице. Овај документ је дело младих људи и неопходан је за формирање различитих приоритета и приступање фондовима од интереса за будућност младих наше заједнице а посебно у руралним срединама које су у ранијем периоду биле запостављане и тиме значајно ослабиле.

Верујем да ће Канцеларија за младе са сарадницима уз подршку свих органа локалне власти, унапредити положај младих и ускладити га са европским стандардима омладинског развоја.

Срдачно,

Председник Општине Блаце
Иван Бургић

1.2 Канцеларија за младе

Канцеларија за младе (КЗМ) јесте одрживи сервис за младе, спона између државе, локалне заједнице и младих која делује у оквиру система Општинске управе Општине Блаце и која се бави искључиво питањима младих.

Општина Блаце препознала је важност систематске бриге о младима. Представници Општине Блаце дали су сагласност да ће покренути Канцеларију за младе, након одржаних консултација и састанака са представницима МОС-а, Топличког управног округа и удружења грађана Иницијативе почетком 2008. године. У априлу 2008. године представници МОС-а посетили су Општину Блаце и дали подршку иницијативи локалне самоуправе да оснују Канцеларију за младе. Почев од 2011. године Канцеларија за младе у Блацу функционише у систему општинске управе као део службе за привреду, локални економски развој и друштвене делатности. На основу правилника о унутрашњој систематизацији послова у ОУ Блаце, постоји једно радно место за послове Координатора Канцеларије за младе. Канцеларија за младе је намењена свим младима, без обзира на пол, расу, националну припадност, верско убеђење, језик, друштвено порекло, имовинско стање, чланство у политичким, синдикалним и другим организацијама, психички или физички инвалидитет, здравствено стање, физички изглед, сексуалну оријентацију и друга стварна, односно претпостављена лична својства.

32. ПОСЛОВИ КООРДИНАТОРА КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ

1 извршилац

Идентификује проблем и потребе младих у локалној заједници, води базу података организација младих (Невладине организације младих, неформалне групе идр.) Координира процес успостављања и спровођења политике младих на локалном нивоу. Спроводи имплементацију активне политике младих по свим питањима везаним за проблематику младих, афирмише и врши сарадњу са свим битним субјектима (општинским службама, јавним установама и сл.).

Комуницира и сарађује са организацијама и удружењима младих, представницима цивилног друштва и грађанске иницијативе и појединцима. Сарађује са надлежним министарствима и другим владиним структурима која се баве питањима младих. Администрира буџет за младе. Пружа стручну помоћ младим предузетницима за израду бизнис планова. Обезбеђује сарадњу локалне заједнице са школама, спортским и другим организацијама и клубовима. Врши промовисање значаја волонтерског рада. Организује

20

креативне и едукативне радионице за младе, културне манифестације посвећене афирмацији културе и образовања младих општине Блаце, остварује комуникацију са одговарајућим међународним организацијама и институцијама, као и представницима организација младих из Дијаспоре.

УСЛОВИ: Стечено високо образовање на студијама првог степена (основне академске или основне струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање 3 године, знање енглеског језика, познавање рада на рачунару и положен стручни испит за рад у органима државне управе.

ШТА КАНЦЕЛАРИЈА ПРУЖА МЛАДИМА?

- Већу видљивост младих
- Повећање активизма
- Стицање искустава и знања путем неформалног образовања
- Већу и бољу информисаност
- Побољшава квалитет живота кроз волонтирања и учествовања у различitim програмима
- Повећава мобилност кроз учешће у међународним програмима и разменама.

Прва активност коју је КЗМ спровела било је истраживање о положају и потребама младих у Блацу (мај 2008. године). Истраживање је био први корак у идентификацији положаја и проблема младих у Блацу, као и у дефинисању смерница за даље активности КЗМ.

КЗМ је до сада спровела много бројне активности, од којих издвајамо следеће:

- У сарадњи са шаховским клубом у Блацу организовано је отворено појединачно кадетско-омладинско првенство Балкана у шаху (од 16-17.08.2008. године),
- Успостављена је сарадња са омладином општина Хмељник из Републике Польске, Илиндана из Бугарске и Водњаном из Хрватске.
- Учешће у организацији туристичко-привредне манифестације „Дани шљиве“ организовањем Сајма омладинског туризма у Топличком округу.
- КЗМ општине Блаце у сарадњи са Грађанским иницијативама а у оквиру програма SYLP реализовала је размену младих лидера са САД-ом. У периоду 2009-2011. године 11 средњошколаца из Блаца укључујући координатора КЗМ путовало је на бесплатну једномесечну размену у Америку о трошку Владе Сједињених америчких држава.
- У периоду марта 2010. до маја 2014. године су у госте својим вршњаџима из Блаца долазили Амерички средњошколци (укупно њих 30). КЗМ је за њих осмислила туристичко едукативан садржај и презентовала им живот младих у Блацу као и проблеме са којима се они сусрећу у својој локалној заједници. Од 2014. године креиран је нови пројекат сарадње младих Општине Блаце и Универзитета Алабама који се назива „Serbia fellowship program“. У оквиру наведеног програма планиране су нове размене младих Општине Блаце и Универзитета Алабама. Програм у Србији поред Блаца, спроводе и Београд и Темерин.
- У оквиру пројекта који је написала КЗМ а подржала организација цивилног друштва Протекта из Ниша 50 младих путовало је на излет у Софију и посетили су Бугарски парламент 27. марта 2010. године.
- У сарадњи са USAID програмом за јачање економске сигурности КЗМ је спровела акциони план за развој омладинског предузетништва у Блацу обукама за писање бизнис плана младих који желе да започну сопствени посао. У сарадњи са Млекаром Лазар Блаце, троје ветеринарских техничара до 30 година добило је стално запослење на фарми истоимене млекаре у оквиру које је основан Центар за развој сточарства.
- КЗМ Општине Блаце сваке године од оснивања у сарадњи са омладином села Међухана организује Журку на отвореном поводом Дана младих 12. августа који посети 500 младих са територије Општине Блаце али и других општина.
- У оквиру партнersetке сарадње Центра Е8 и КЗМ одржана је едукативна радионица на тему „Едукација младића за спречавање насиља и родно заснованог насиља – Буди мушко“ од 23.09.2010. до 25.09.2010. године. Након одржаних едукација, формиран је Буди мушко клуб Блаце а волонтери тог клуба су организовали бројне акције у граду на ову тему док су најактивнији путовали у Хрватску на бесплатне волонтерске програме.
- Координатор КЗМ је у периоду 11.-16. јануара 2010. године боравио у Бриселу у оквиру пројекта „Јачање капацитета јавне управе за интеграцију Србије у ЕУ“ који је спровела Београдска отворена школа у сарадњи са Канцеларијом за ЕУ интеграције Владе Србије. У периоду од оснивања КЗМ у Блацу, координатор је прошао бројне обуке и семинаре у земљи и иностранству који су имали за циљ јачање капацитета Канцеларије за младе и запослених у њој. Све обуке и семинари били су бесплатни за буџет Општине Блаце и њих су финансирале међународне организације и државна министарства и НВО сектор.
- Сарадња са Британским Саветом у Србији за период од 2013.-2016. године. Општина Блаце потписала је споразум у области стручног усавршавања, образовања, енглеског језика, повећања запослености и сарадње између образовних и других институција из Блаца и Велике Британије. У оквиру сарадње са Британским Саветом у Србији 40 младих из Блаца завршило је курсеве енглеског језика.
- Иницијативом КЗМ Блаце а меморандумом о сарадњи између Општине Блаце и Фондације Ана и Владе Дивац основан је Дивац омладински фонд Блаце у 2014. години. Захваљујући добром раду овог програма потписан је нови уговор о наставку програма у

наредних две године. У 2014. години путем овог програма подржано је 12 иницијатива младих неформалних група у укупној вредности од 10 хиљада америчких долара.

- Канцеларија за младе традиционално организује едукативне екскурзије за младе. У периоду од оснивања КЗМ до данас, млади су могли потпуно бесплатно да посете Солун, Охрид, Сарајево, Скопље, Софију, Сремске Карловице, Вишеград. До сада је око 400 младих користило ову могућност.
- Установљена је награда Најбољи млади пољопривредник Општине Блаце која сваке године бележи све већи број пријављених а Општина Блаце је за овај програм обезбедила и бројне донаторе. УСАИД, Дански програм Фрут Берис за развој воћарства као и Прокредит банку Београд. Након успешне реализације наградног конкурса све више младих људи региструје пољопривредно газдинство на своје име и захтева подршку општинског фонда за пољопривреду који сваке године нуди субвенције младим пољопривредницима.
- КЗМ Блаце је у сарадњи са цивилним сектором у Општини Блаце реализовала пројекат Прогресивни млади и Прогресивна Топлица који је финансирао програм европског партнерства са општинама ЕУ Прогрес који је за циљ имао друштвено укључивање младих. Укупно је кроз ова два пројекта реализовано 14 пројеката младих неформалних група и удружења грађана а 50 младих је прошло сертификоване обуке за писање пројеката.
- У сарадњи са Регионалном развојном агенцијом „ЈУГ“ из Ниша спроведене су бројне обуке за младе који желе да започну сопствени посао. Укупно 50 младих је добило сертификате и научило да пише бизнис планове.
- КЗМ Блаце има свој инфо сервис за информисање младих суграђана о свом раду на друштвеној мрежи фејсбук а координатор КЗМ редовно извештава јавност о раду КЗМ и путем општинског сајта. Ажурирање информација се врши сваког дана а све у циљу боље информисаности наших суграђана о стипендијама и наградама за младе које додељује општина или и конкурса за младе и организације цивилног друштва које додељују државна министарства и међународни донатори.
- У оквиру пројекта „Место које стварам“ који је финансирала Траг Фондација у 2014. години основан је Омладински клуб у селу Ђуревац у просторијама О.Ш „Стојан Новаковић“ у сарадњи са Удружењем Рома Блаце. Пројектом је адаптиран и опремљен простор од 120 m².
- Донацијом ЕУ Прогрес програма 2011. године, адаптиране су и три учионице за потребе рада Клуба младих села Међухана у оквиру пројекта Прогресивни млади. Приликом отварања омладинског клуба, село Међухуну посетио је Његова екселенција, акредитовани амбасадор Швајцарске у РС.
- Општина Блаце је захваљујући добром раду КЗМ Блаце добила бројна признања за свој рад а 2014. године и главну награду „МЛАДГРАД“ коју додељују Грађанске иницијативе из Београда у сарадњи са Министарством омладине и спорта и Министарства за регионални развој и локалну самоуправу.

КЗМ ће у будућности радити на јачању својих капацитета и још интензивнијем и свеобухватнијем раду. Канцеларија планира да настави са досадашњим, а и покрене нове активности. Основне смернице у даљем раду КЗМ биће одређене Локалним акционим планом за младе за период 2015.-2020. године.

Од посебног је значаја да у будућем периоду буду испуњени следећи утврђени минимални стандарди/активности рада КЗМ: повећање видљивости КЗМ, израда вебсајта, набавка канцеларијске и техничке опреме, административни трошкови, усавршавање координатора и волонтера, успостављање квалитетне комуникације са МОС-ом и другим КЗМ у окружењу, оснивање и опремање омладинских клубова, промоција омладинског педезетништва, оснивање Центра за радно ангажовање младих, обезбеђивање услова за рад Дивац омладинског фонда, учешће у организацији манифестације „Дани шљиве, организовање сајма запошљавања у Блацу и сајма омладинског туризма, организовање трибине о АИДС-у.

Да би се ови минимални стандарди/активности испунили неопходно је да КЗМ има одређен загарантован буџет.

1.3 Радна група за израду ЛАП-а за младе

На основу члана 44. став 1. тачка 4. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/07 и 83/14 – др. закон) и члана 65. став 1. тачка 13. Статута општине Блаце („Сл. лист општине Блаце“, број 7/08 и 8/13), Председник општине Блаце, дана 07.11.2014. године, доноси

**РЕШЕЊЕ
о образовању радне групе за израду
Локалног акционог плана за младе од 2015. – 2020. године**

I Образује се Радна група за израду Локалног акционог плана за младе општине Блаце, од 2015. – 2020. године (у даљем тексту: Радна група), у следећем саставу:

- за председника:
Иван Бургић, Председника општине Блаце;
- за координатора:
Милош Чолић, координатор Канцеларије за младе Блаце;
- за чланове:
 1. Милош Павловић, помоћник Председника општине Блаце, за област спорта,
 2. Ана Антић, члан Општинског већа, за ресор социјалне политике и сарадње са синдикатима друштвених и приватних предузећа,
 3. др. Радољуб Дунић, в.д. директор Дома здравља Блаце, за област здравствене заштите,
 4. Дејан Велимировић, в.д. директор Културног центра „Драинац“, у Блацу, за област културе,
 5. Стефан Степић, дипл. инжењер пољопривреде, за област пољопривреде,
 6. Драган Гмијовић, запослен у Општинској управи општине Блаце, за област пољопривреде,
 7. Горан Перић, предавач на ВПШСС, у Блацу, за област туризма,
 8. Дејан Спасић, Студентски парламент ВПШСС, за област образовања,
 9. Богдан Мијајловић, Ученички парламент Средње школе, у Блацу, за област образовања,
 10. Оливера Тимотијевић, наставник у Основној школи „Стојан Новаковић“, у Блацу, за област образовања и
 11. Милена Мијатовић, мастер комуникологије, за област безбедности и информисања.

II Задатак Радна група је да изради Нацрт Локалног акционог плана за младе, за период од 2015-2020. године, спроведе јавну расправу и исти достави Општинском већу на даљу процедуру.

III Решење ступа на снагу даном доношења.

IV Решење доставити. именованима и архиви Општинске управе.

Бр. II-02-1311/2014
У Блацу, 10.11.2014. године

1.4 Методологија рада

Општина Блаце је свој Локални акциони план (ЛАП) за младе реализовала у оквиру пројекта „Израда Локалних планова за младе“ који су партнерски спровели Министарство омладине и спорта (МОС) и Немачка организација за међународну сарадњу - ГИЗ¹

Процесом израде ЛАП-а координисала је Радна група за израду ЛАП-а, а у складу са ГИЗ методологијом² која је обухватала следеће сегменте:

1. Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а
2. Прикупљање релевантних података за израду ЛАП-а
3. Стратешко и акционо планирање (кроз 4 обуке)
4. Процес јавне расправе
5. Усвајање стратешког документа од стране општине

Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а – Први корак у процесу израде ЛАП-а било је формирање Радне групе за израду ЛАП-а и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине општине у текућој години. У припремној фази договорено је да ЛАП за младе буде стратешки документ који планира активности за период од 5 година (2015-2020.) уз детаљан план (акциони план) за 2015. годину. Такође је договорено да ће у свакој наредној години коју обухвата ЛАП бити спроведен процес процене постигнутих резултата у предходној години (ревизија), што ће уз стратешке правце из ЛАП-а бити основа за креирање детаљних активности за наредну годину.

Прикупљање релевантних података за израду ЛАП-а је један је од кључних корака у процесу израде ЛАП-а. Подаци који су прикупљани подељени су у 4 категорије – 1. демографски и географски подаци, 2. подаци о активностима и издвајањима за младе локалне самоуправе, 3. подаци о потребама младих и 4. подаци о активностима и ресурсима локалних институција и организација које се у неком делокругу свога рада баве младима. Наведени подаци су прикупљани кроз упитнике који су саставни део методологије, а процесом дистрибуције и прикупљања упитника координисала је локална КЗМ уз стручну помоћ Радне групе за израду ЛАП-а за младе.

Стратешко и акционо планирање – на основу прикупљених података кроз реализацију 4 обуке из области стратешког и акционог планирања, издефинисани су стратешки правци развоја општине у области омладинске политике у наредних 5 година као и општински приоритети за наредну годину. У дефинисању и креирању конкретних активности, поред наведених података, кључну улогу је имала и анализа локалних ресурса, односно реалне могућности локалне заједнице. Обуке су организоване за све чланове Радне групе за израду ЛАП-а за младе. Финална верзија ЛАП-а је буџетирана и као таква предата у процес јавне расправе.

Усвајање локалног акционог плана за младе - финални корак у процесу израде ЛАП-а за младе је усвајање документа са одговарајућим буџетом на седници Скупштине општине у текућој години.

¹ Deutsche Gesellschaft fuer Technische Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

² ГИЗ методологија израде ЛАП-а искреирана је 2009. године и препоручена од стране Министарства омладине и спорта као модел добре праксе за планирање у области омладинске политике на локалном нивоу. Обухвата приручник за израду ЛАП-а, Матрицу за израду ЛАП-а и сет обука из стратешког и акционог планирања. Према наведеној методологији искреирани су локални планови у 109 градова и општина Србије.

Локални акциони план за младе општине Блаце у току свог рада и у креирању мера за побољшање статуса младих, користиће принципе на којима је заснована Национална стратегија за младе, јер произилазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Универзална декларација о људским правима, Конвенција УН о правима детета са Протоколима, Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама и Међународни пакет о грађанским и политичким правима.

Принципи локалног акционог плана за младе су:

- Поштовање људских права - Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.
- Равноправност - Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.
- Одговорност - Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.
- Доступност - Препознају се и уважавају капацитети младих као важног друштвеног ресурса и исказује се поверење и подршка њиховим потенцијалима: млади знају, могу, умеју. Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима у Србији. Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно спровођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.
- Солидарност - Развија се интергенерацијска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.
- Сарадња - Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче интергенерацијска сарадња на локалном, националном и међународном нивоу.
- Активно учешће младих - Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност, како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.
- Интеркултурализам - Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима.
- Целоживотно учење - Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања, као и развијање и успостављање стандарда у образовању.
- Заснованост - Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

Одељак 3

ВИЗИЈА И МИСИЈА

3.1 ВИЗИЈА

Наша визија је да будемо општина која се истиче у погледу квалитета живљења наших младих грађана у селу и граду, развоја привреде и запошљавања младих , безбедности грађана, обезбеђења потребне инфраструктуре за младе и квалитета животне средине.

3.2 МИСИЈА

Мисија ЛАП-а за младе Општине Блаце је да кроз врхунски квалитет услуга максимално ефикасно испуњавамо потребе и очекивања младих становника наше локалне заједнице и свих оних који су упућени на Општину Блаце, и да при томе испуњавамо законске и друге захтеве свих осталих заинтересованих страна у области омладинске политике на свим нивоима.

Одељак 4

КОНТЕКСТ

4.1 ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Блаце је смештена у Топличкој котлини, на источним обронцима Копаоника и југозападним обронцима Јастребца, захватајући северозападни део Топличког басена који је Јанковом клисуром спојен са долином Расине, односно Крушевачким басеном. Иако има периферан инфраструктурни карактер у односу на главне магистралне коридоре, Блаце чини раскрсницу путева према Косову и Метохији, Копаонику, Крушевцу и Прокупљу, што представља повољан транзитни положај. Од Топличке магистрале општина Блаце је удаљена 12 km.

Територија општине Блаце се граничи са севера територијом општине Крушевац, са истока општином Прокупље, са југа Куршумлијом и са запада општином Брус.

Према резултатима пописа из 2011. године на територији општине Блаце живи 11.686 становника, од чега у самом Блацу живи 5.261, а у околним селима 6.607. У односу на попис из 2002. године 2.073 становника је мање, а у односу на 1991. годину број становника се смањио за 3.463.

Насеље Блаце смештено је поред реке Блаташнице на око 12 km узводно од њеног улива у Расину. На надморским висинама од 380-430 mm (средња висина 395 mm), Блаце лежи на вододелници сливова река Расине и Топлице. Најисточнији део насеља је у сливу Топлице.

Територија општине Блаце има умерено континенталну климу са изразитим континенталним карактеристикама, која са повећањем надморске висине поприма карактер планинске климе. На такве климатске карактеристике су, поред спољних фактора, утицале и карактеристике Топличке котлине и правци пружања планинских масива Копаоника и Великог Јастребца.

Водени токови Општине обухватају реку Блаташницу (припада сливу Расине), Барбатовачку и Јошаничку реку, као и бројне мање водотокове. Хидролошки раритет представља Блачко језеро, површине око 12 ha које се напаја подземним водама Блаташнице, а које је већим делом зарасло у шевар и трску.

На малој површини општине Блаце, тектонским и флувиоденудационим процесима створена је главна морфолошка структура рељефа. Њене главне предеоне целине чине Унутрашњи Динариди (североисточни огранци централног Копаоника), Српско кристаласто језгро јужне падине Великог Јастребца и западни део Средњетопличке котлине. У таквом пластичном рељефу територије општине Блаце изражене су три морфолошке целине: зона котлинског дна, обод и планински оквир.

Слика бр.1. Положај општине Блаце у Републици Србији

Слика бр.2. Положај општине Блаце у Топличком округу

4.2 ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Табела 1. – Број становника

Година пописа	Институционалне јединице	
	Република Србија	Општина Блаце
1948	15772098	23676
1953	16936573	24608
1961	18550000	22099
1971	20520000	19331
1981	22424711	17262
1991	9791475	15709
2002	7498001	13759
2011	7186862	11686

*Републички завод за статистику - РЗС

Табела 2. Тенденције у промени броја становника

Година пописа	ОПШТИНА БЛАЦЕ		
	Укупан број становника	Промена броја становника	Промена броја становника %
1948	23676	-	-
1953	24608	932	3,79
1961	22099	-2509	-11,35
1971	19331	-2768	-14,32
1981	17262	-2069	-11,99
1991	15709	-1553	-9,89
2002	13759	-1950	-14,17
2011	11686	-2073	-17,74

*Републички завод за статистику - РЗС

Табела 3. Структура становништва према старости и полу / попис 2011

КАТЕГОРИЈЕ		Попис 2002		Попис 2011	
		Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
УКУПНО	Укупно	7498001	100	7186862	100
	мушки	3645930	48,63	3499176	48,69
	женско	3852071	51,37	3687686	51,31
0-4	Укупно	342335	100	328255	100
	мушки	175748	51,34	169168	51,54
	женско	166587	48,66	159087	48,46
5-9	Укупно	394596	100	350154	100
	мушки	203059	51,46	179721	51,33
	женско	191537	48,54	170433	48,64
10-14	Укупно	439830	100	346869	100
	мушки	225451	51,26	178419	51,44
	женско	214379	48,74	168450	48,56
15-19	Укупно	495651	100	401994	100
	мушки	253353	51,12	206968	51,49
	женско	242298	48,88	195026	48,51
20-24	Укупно	512429	100	439741	100
	мушки	261232	50,98	225231	51,22
	женско	251197	49,02	214510	48,78
25-29	Укупно	504566	100	480286	100
	мушки	253636	50,27	244911	50,99
	женско	250930	49,73	235375	49,01

**Републички завод за статистику - РЗС

Табела 4. Структура становништва према етничкој или националној припадности
/попис 2011

НАЦИОНАЛНОСТ	Попис 2002		Попис 2011	
	Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
Срби	6212838	82,86	5988150	83,32
Црногорци	69049	0,92	38527	0,54
Југословени	80721	1,08	23303	0,32
Албанци	61647	0,82	5809	0,08
Бошњаци	136087	1,81	145278	2,02
Бугари	20497	0,27	18543	0,26
Буњевци	20012	0,27	16706	0,23
Власи	40054	0,53	35330	0,49
Горанци	4581	0,06	7767	0,11
Мађари	293229	3,91	253899	3,53
Македонци	25847	0,34	22755	0,32
Муслимани	19503	0,26	22301	0,31
Немци	3901	0,05	4064	0,06
Роми	108193	1,44	147604	2,05
Румуни	34576	0,46	29332	0,41
Руси	2588	0,003	3247	0,05
Русини	15905	0,21	14246	0,20
Словаци	59021	0,79	52750	0,73
Словенци	5104	0,06	4033	0,06
Украјинци	5354	0,07	4903	0,07
Хрвати	70602	0,94	57304	0,81
Чеси	2211	0,03		
Остали	11711	0,16	17558	0,24
Неопределјени	107732	1,44	160346	2,23
Регионална припадност	11485	0,15	30771	0,43
Непознато	75483	1,01	81740	1,14
Укупно	7498001	100	7186862	100

*Републички завод за статистику - РЗС

Табела 5. Структура становништава старог 15 година и више према школској спреми и писмености / попис 2011

	Попис 2002			Попис 2011		
	укупно	младићи	девојке	укупно	младићи	девојке
Укупно становништво 15 и више година	11788	5803	5985	5717	2985	2932
Без школске спреме	1731	259	1472	687	103	584
Непотпуно основно образовање	2412	1269	1143	1274	618	656
Основно образовање	2609	1378	1231	1375	747	628
Средње образовање	3766	2130	1636	2246	1323	923
Више образовање	429	248	181	188	103	85
Високо образовање	322	200	122	136	85	51
Непознато	519	319	200	11	6	5

* *Републички завод за статистику - РЗС

Неписмена лица - Када су питању неписмена лица, у општини Блаце, према попису из 2011 године, 687 лица је регистровано бе школске спреме, односно 11,61 % становништва. Од тога са непотпуним основним образовањем регистровано је 1274, са основним образовањем регистровано је 1375, са средњим образовањем регистровано је 2246, са вишним образовањем регистровано је 188 и са високим образованљем 136 лица.

Табела 6. Структура становништава старог 15 година и више према компијутерској писмености и полу / попис 2011

Категорије	ОПШТИНА БЛАЦЕ			
	УКУПНО	Компјутерски писмена лица	Лица која делимично познају рад на рачунару	Компјутерски неписмена лица
УКУПНО	10317	2043	1339	6935
мушкирци	5132	1091	718	3323
жене	5185	952	621	3612

* *Републички завод за статистику - РЗС

Када су у питању подаци о компијутерској писмености на нивоу општине Блаце, 67,22% становништва се изјаснило као компијутерски неписмено, док делимично познавање рада на рачунару има 12,98% становништва, док 19,80% чине лица која су се изјаснила да су компијутерски писмена. Када су питању компијутерски неписмена лица 52,08% чине жене, док 47,92% мушкирци

Табела 7. Структура незапослених лица према степену образовања у 2013 години

КАТЕГОРИЈЕ	НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА			
	УКУПНО	УКУПНО	ЖЕНЕ	МУШКАРЦИ
СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ	I	327	163	164
	II	101	42	53
	III	624	255	369
	IV	439	247	192
	V	5	-	5
	VI-1	128	72	56
	VI-2			
	VII-1	93	43	50
	VII-2			

*Национална служба за запошљавање

Табела 8. Структура незапослених лица према полу и старости у 2013 години

ГОДИНЕ СТАРОСТИ	НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА			
	УКУПНО	ДЕВОЛКЕ	МЛАДИЋИ	
15-19 година	37	23	14	
20-24 година	144	71	73	
25-29 година	216	106	110	
30-34 година	189	94	95	
35-39 година	208	109	99	
40-44 година	180	96	84	
остали	741	323	418	

*Национална служба за запошљавање

4.3 АНАЛИЗА РЕСУРСА

4.3.1 Људски ресурси – анализа кључних актера

СЕКТОР	Институције и организације које раде са младима
Локална самоуправа	Канцеларија за младе
Социјална заштита	Центар за социјални рад
Просвета	Предшколска установа „Наша радост“ Блаце Основна школа „Стојан Новаковић“ Блаце Средња школа Блаце Висока пословна школа струковних студија Блаце
Запошљавање	Национална служба за запошљавање
Здравство	Дом здравља Блаце
Институције културе	Културни центар Драинац Блаце Народна библиотека Рака Драинац
Цивилни сектор	Омладинска иницијатива Блаце Упознај себе Зелена планета Интермедија Удружење Рома Агроун Тим привредника Пружена рука Топличко удружење сточара Горњи Кашевар Клуб жена Друштво за церебралну и дечију парализу Црвени крст Блаце Кинолошко друштво „Јастребац“ Кинолошко друштво Блаце Удружење за церебралну парализу
Полиција	ПС Блаце
Медији	Телевизија Блаце Радио „Зона“ Блаце Радио „Таша“ Блаце Омладински магазин „МСГ“
Спортске организације и удружења	Спортски савез Блаце СТТЦ Нирвана Блаце ФК Јастребац Блаце РК Јастребац Блаце КК „Јастребац“ Блаце ЖРК Јастребац Блаце Клуб малог Фудбала Јастребац Блаце Шаховски клуб Јастребац Блаце Карате клуб Блаце
Друге друштвене организације и удружења која се баве младима	Интернет портал „Blace caffe“ – www.blacecafffe.com Фејсбук група Канцеларије за младе https://www.facebook.com/groups/vasakzmblace/ Позориште „Театар 13“ КЦ Драинац Блаце Позориште О.Ш „Стојан Новаковић“ Блаце

4.3.2 Анализа материјалних и техничких ресурса

СЕКТОР	ПОСТОЈЕЋИ РЕСУРСИ	ПОТЕНЦИЈАЛНИ ПРУЖАЛАЦ РЕСУРСА
Локална самоуправа	Канцеларија за младе	Општинска управа Блаце
Социјална заштита	Центар за социјали рад	
Просвета	Предшколска установа „Наша радост“ Блаце Основна школа „Стојан Новаковић“ Блаце Средња школа Блаце Висока пословна школа струковних студија Блаце	Министарство просвете
Запошљавање	Национална служба за запошљавање	Министарство финансија
Здравство	Дом здравља Блаце	Министарство здравља
Цивилни сектор	Омладинска иницијатива Блаце Упознај себе Зелена планета Интермедија Удружење Рома Агроун Тим привредника Пружена рука Топличко удружење сточара Горњи Кашевар Клуб жена Друштво за церебралну и дечију парализу Црвени крст Блаце Кинолошко друштво „Јастребац“ Кинолошко друштво Блаце	Општинска управа Блаце Сопствени приходи Донатори
Институције културе	Културни центар Драинац Блаце Народна библиотека Рака Драинац	Општинска управа Блаце Сопствени приходи
Полиција	ПС Блаце	Министарство унутрашњих послова
Медији	Телевизија Блаце Радио „Зона“ Блаце Радио „Таша“ Блаце Омладински магазин „МСГ“	Општинска управа Блаце Сопствени извори
Спортске организације и удружења	Спортски савез Блаце СТТЦ Нирвана Блаце ФК Јастребац Блаце РК Јастребац Блаце КК „Јастребац“ Блаце ЖРК Јастребац Блаце Клуб малог Фудбала Јастребац Блаце Шаховски клуб Јастребац Блаце Карате клуб Блаце	Општинска управа Блаце Сопствени приходи Спонзорства
Друге друштвене организације и удружења која се баве младима	Интернет портал „Blace caffe“ – www.blacecaffe.com Фејсбук група Канцеларије за младе	Општинска управа Блаце

4.3.3 Финансијски ресурси

а) Издавања из градског буџета за потребе младих

Врста трошка	2011.	2012.	2013.	План за 2014.
Финансирање Локалног акционог плана за младе	847.147,96	1.875.845,04	1.238.339,03	1.320.000,00
Стипендирање и кредитирање младих	1.579.984,00	2.046.759,00	2.779.536,00	2.700.000,00
Финансирање културно уметничког друштва	165.000,00	245.761,00	449.993,00	475.000,00
Финансирање НВО у активностима које се односе на младе	-	-	-	-
Средства обезбеђена за социјалну помоћ деци и омладини.	-	-	-	-
ТОТАЛ				4.495.000

б) Финансирање из градског буџета за физичку културу по ставкама

Назив	2011.	2012.	2013.	Планирано за 2014.
Плате и додаци запослених	-	-	-	1.826.000,00
Соц.допр.на терет послодавца	-	-	-	326.000,00
Додац.непрофитним.орг.	2.301.000,00	3.947.740,00	8.779.160,00	9.342.980,00
Јубиларне награде				
УКУПНО	2.301.000,00	3.947.740,00	8.779.160,00	11.494.980,00

4.5 SWOT анализа

S <u>Предности</u>	W <u>Слабости</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Интересовање и спремност младих за учешће у раду Канцеларије за младе; • Постојање Високе пословне школе струковних студија Блаце; • Бројни спортски клубови и Спортски Савез; • Сарадња са великим бројем институција: Центар за социјални рад, НСЗ, Дом здравља, Црвени крст, КЦ Драинац, локалне НВО, ученички и студентски парламент • Активан Савет за младе; • Подршка локалне самоуправе; • Усвојена стратегија локалног одрживог развоја општине 2010-2020; • Награда Општини Блаце „МЛАДГРАД“ • Туристички потенцијал (манифестације Дани шљиве, Рукометни турнир, Међународни фестивал фолклора) • Сарадња са локалним медијима (ТВ Блаце) • Систематизовано радно место координатора Канцеларије за младе у ОУ Блаце • Солвентност буџета Општине Блаце • Повољан географски положај • Лидерство у пружању услуга младима у Топличком округу (стипендије, новчане помоћи, субвенције за младе пољопривреднике, стручна пракса, разни облици неформалног образовања) 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање интересовања младих за активно деловање у друштву; • Недостатак програма за младе; • Недостатак услуга за младе; • Непостојање инфраструктуре за квалитетно провођење слободног времена младих (недостатак простора за активности младих или у селу Ђуревац и Међухана где постоје Омладински клубови не постоје финансијско логистички услови за рад тих клубова); • Недовољна информисаност младих (лоша комуникација младих, појединача и друштва); • Образовни профили нису усклађени са потребама заједнице; • Млади стечена знања недовољно продубљују кроз праксу; • Туристички потенцијал заједнице није стављен у функцију на начин да је економски исплатив – програми за развој туризма нису у функцији, а и недостају појединачни програми неопходни за озбиљан развој туризма у заједници; • Мали број удружења младих; • Незаинтересованост и апатија младих

<ul style="list-style-type: none"> ● <u>Могућности</u> ● Сезонски послови који би били извор финансирања младих; ● Могућност пограничне сарадње због повољног географског положаја (близина границе са Македонијом, Бугарском); ● Постојање стратешког документа на националном нивоу као смерница у погледу побољшања положаја младих; ● Добра сарадња са надлежним министарствима; Праћење актуелних конкурса ● Омладинско предузетништво ● Увођење нових сервиса за младе и конкурса за HBO 	<p>T <u>Претње</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Миграција младих ка већим градовима; ● Loша економска ситуација; ● Поремећен систем вредности у друштву; ● Политичка превирања; ● Loша законска решења и неадекватна имплементација истих (не стимулишу развој приватног предузетништва, не спречавају малолетнички и сваки други криминал, итд); ● Loша „крупна“ инфраструктура, што отежава искоришћавање потенцијала општине Блаце у корист младих.
---	--

Одељак 5 ПОТРЕБЕ И ИНТЕРЕСОВАЊА МЛАДИХ У БЛАЦУ

У Новембру 2014. године Канцеларија за младе је спровела истраживање, чији је циљ било испитивање проблема и потреба младих у општини Блаце, ради адекватног планирања мера и активности у ЛАП-у за младе. Упитником је обухваћено 200 испитаника, старости 15-30 год., који живе и раде на територији општине Блаце.

У истраживању су учествовали ученици средње школе Блаце: (од 1. до 4. разреда), студенти Високе пословне школе струковних студија, млади који су завршили школовање, запослени и незапослени, па се надамо да смо успели да стекнемо увид у потребе и интересовања младих.

ТАБЕЛА 1 – Рачунари и страни језици - Кад је у питању неформално образовање млади су највећу потребу изразили за напредном обуком у рада на рачунару (18,96%), док је нешто мања потреба исказана за основну обуку рада на рачунару (18,10%). У случају страних језика највеће интересовање показано је за курс енглеског језика (20,52%), а затим шпанског (18,96%) и немачког језика (12,41%).

ТАБЕЛА 2 – СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ - Велику разноврсност млади су показали када су у питању спортске активности. Највеће интересовање млади су изразили за екстремне спортиве (рафтинг, параглајдинг...), њих 21,72%, затим за активности у природи (15%). Нешто мање интересовања показано је за ватерполо (13,28%), фудбал (9,83%), одбојку (9,31%), тенис (8,62%), кошарку (7,24%), рукомет (6,55%), борилачке вештине (6,38%) и за шах (3,45%).

ТАБЕЛА 3 – УМЕТНИЧКЕ АКТИВНОСТИ - Уметничке активности су област која привлачи највећу пажњу младих. Највећи број младих би похађао фото радионицу (35,34%), затим курс свирања музичких инструмената (15,17%); 10,34% младих би похађало филмску радионицу, док би радионицу графита похађало 9,48% испитаника.

ТАБЕЛА 4 – ИГРА И ПЛЕС - Млади су на питања за игру и плес највеће интересовање показали за школу латино плеса (26,20%), онда за чилслидерсице (21,03%), брејкденс (19,13%), фолклор (17,41%), аеробик (17,06%), школу класичног плеса (4,65%), школу ирског плеса (1,37%).

ТАБЕЛА 5 – КУРСЕВИ КОРИСНИХ ВЕШТИНА - Највеће интересовање у овој области млади су исказали за курсеве о организовању догађаја (како организовати турнире, концерте, фестивале и сл.) - 18,79% испитаника. Велико интересовање су показали и за едукације о здравом начину живота (17,41%), едукацију о контрацепцији и заштити од полних болести (15,51 %), као и за курсеве о покретању и вођењу самосталног бизниса (13,79%). Млади незапослени су своје интересовање показали за курсеве о тражењу посла (12,41%).

ТАБЕЛА 6 – РАДИОНИЦЕ И ДРУЖЕЊЕ - У области радионица и дружења највећи проценат испитаника је показао интересовање за психолошке радионице (21,72%), а затим следе хуманитарне акције и прикупљање новца за сиромашне (16,20%), док би волонтерски клуб би похађало 14,82% испитаника. За новинарску радионицу је заинтересовано 13,96% анкетираних, док би секцију за заштиту природе похађало 11,03% учесника у анкети.

ТАБЕЛА 7 – ТЕМЕ ЗА ИНФОРМИСАЊЕ - На питања о којим стварима би волели да их Канцеларија за младе информише, млади су највеће интересовање показали за могућности за јефтина путовања (18,01%). Следе о могућности за запослење (16,55%), док су за корисно провођење времена и концерте млади показали подједнако интересовање (10,51%). О могућностима за наставак школовања желело би да се информише 10,34% испитаника, а о својим законским правима жели више да сазна 8,96 анкетираних.

Одељак 6 СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ

6.1 СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

1. Формирање иновативних услуга за младе како би се унапредио положај младих у општини Блаце.
2. Континуиран развој институционалне локалне омладинске политike.
3. Унапређење локалне омладинске политike кроз размену добре праксе са другим актерима.

6.2 ЛОКАЛНИ ПРИОРИТЕТИ И АКТИВНОСТИ

Локални приоритети
1. Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих.
2. Развој свести младих за заштитом животне средине.
3. Повећање садржаја за квалитетно провођење слободног времена.
4. Унапређење мотивисаности младих да се активније укључе у друштвене токове.
5. Унапређење свих облика запошљавања и самозапошљавања младих.
6. Унапређење неформалног образовања младих.
7. Унапређење рада локалне канцеларије за младе, Савета за младе и Дивац омладинског фонда Блаце.
8. Размена искуства и добре праксе са другим актерима у области омладинске политike. Конкурси за НВО, омладинске иницијативе, заједнички наступи на конкурсима код различитих донатора.

Локални приоритети
Формирање иновативних услуга за младе како би се унапредио положај младих у општини Блаце.
Континуиран развој институционалне локалне омладинске политike
Унапређење локалне омладинске политike кроз размену добре праксе са другим актерима

Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих
Развој свести младих за заштитом животне средине
Повећање садржаја за квалитетно провођење слободног времена
Унапређење мотивисаности младих да се активније укључе у друштвене токове.
Унапређење запошљавања и самозапошљавања младих
Унапређење неформалног образовања младих.
Унапређење рада локалне канцеларије за младе, Савета за младе и Дивац омладинског фонда Блаце
Успостављање сарадње са кровним организацијама које се баве младима као и интерсекторска сарадња са свим институцијама и организацијама које се баве младима у земљи и иностранству.

6.3 ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

Локални приоритети	Оперативни циљеви у периоду од 5 година
Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих	50% младих ће бити информисано о здравим стиловима живота – подстицање младих на бављење спортом и укључење младих у културно-спорурске догађаје. 30% младих који су социјално укључени биће ангажовани кроз активности КЗМа.
Развој свести младих за заштитом животне средине	У наредних 5 година 1000 младих ће проћи едукацију о заштити животне средине а 500 полазника ће бити директно укључени у волонтерске акције у раду на терену.
Повећање садржаја за квалитетно провођење слободног времена	У наредних 5 година 20% младих ће бити укључено у активности које организује КЗМ како би се унапредио квалитет слободног времена.
Унређење мотивисаности младих да се активније укључе у друштвене токове	30% младих ће проћи кроз едукације и семинаре и друге активности које ће организовати КЗМ како би се повећела мотивисаност младих да користе постојеће капацитете (наградни конкурси, стипендије, новчане помоћи, семинари, курсеви страних језика и др.)
Унапређење свих облика запошљавања и самозапошљавања младих	У периоду од 5 година 2500 младих ће бити укључено у неку од мера КЗМ за олакшано запошљавање – кроз едукације, волонтерску и радну праксу.
Унапређење неформалног образовања младих	У наредних 5 година 1000 младих ће кроз активности КЗМ обезбедити стицање неких знања и вештина (писање бизнис плана, обука за писање пројеката, медијска писменост, писање CV-ја, курсеви страних језика, разговор са послодавцем, оживљавање старих заната, каријерно саветовање, Сајмови омладинског туризма у Топличком округу)
Унапређење рада локалне канцеларије за младе, Савета за младе и Дивац омладинског фонда Блаце	У периоду од 5 година биће испуњени сви стандарди рада локалне КЗМ (100%) а локални координатор ће стећи све компетенције које су у складу са препорукама МОСа и локалне самоуправе. ЛС ће обезбедити несметан рад Савета за младе и логистичку и финансијску подршку за активности ДОФ-а.
Успостављање сарадње са кровним организацијама које се баве младима	У периоду 5 година сарадња са другим актерима ће обезбедити да се минимум 25 % активности КЗМ реализују у партнерству са домаћим и међународним организацијама.

6.3 АКТИВНОСТИ

ЛОКАЛНИ ПРИОРИТЕТИ	АКТИВНОСТИ
Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије младих	Организовање обуке за укупно 200 младих на тему здравствене превенције (здравствене заштите) Формирање Волонтерског центра Општине Блаце
Развој свести младих за заштитом животне средине	Организовање обуке за укупно 200 младих на тему заштите животне средине Организовање годишњих акција чишћења.
Повећање садржаја за квалитетно провођење слободног времена	Организовање Културно-спортивских дешавања и подршка организацији постојећих манифестација. Организовање слободног времена младих садржајима које су млади препознали као приоритетни у истраживањима. Успостављање рада Клуба за младе Међухана и Ђуревац и формирање Омладинског клуба Блаце.
Унапређење мотивисаности младих да се активније укључе у друштвене токове	Обезбеђивање бесплатних спортивских, забавних и културних садржаја за младе који користе неку од услуга КЗМ или су укључени у активности КЗМ. Обезбеђивање услова за студенте са високим просеком оцена (рефундација путних карата, новчане помоћи, наградни конкурси и др.)
Унапређење свих облика запошљавања и самозапошљавања младих	Организовање едуакација - (писање бизнис плана, писање ЦВ, страни језици, писање мотивационих писама кроз неформално образовање у организацији локалне КЗМ, разговор са послодавцем, оживљавање старих заната, Каријерно саветовање и информисање, организовање Сајма омладинског туризма у Топличком округу) Успостављање сервиса – <u>радне и волонтерске праксе</u> Организовање едукација за омладинско предузетништво
Унапређење неформалног образовања младих	Обуке за неформално образовање младих – 5 обуке за по 30 младих на теме – страни језик, компјутерске вештине, школе плеса и др. Обележавање важних међународних датума.
Унапређење рада локалне канцеларије за младе, Савета за младе и Дивац омладинског фонда Блаце	Реализација активности из Одељка 7, које обезбеђују испуњење стандарда рада КЗМа и компетенција локалних координатора. Обезбеђивање логистичко финансијске подршке за рад Савета за младе као и за рад Дивац омладинског фонда.
Успостављање сарадње са кровним организацијама које се баве младима	Успостављање сарадње са кровним организацијама из области омладинске политике. Сарадња са институцијама и организацијама које се баве младима у земљи и иностранству.

Одељак 7 АКТИВНОСТИ ЛОКАЛНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ (Стандарди рада локалних КЗМ и компетенције локалних координатора)

Овај одељак дефинише улогу и одговорности локалне КЗМ и локалног координатора у процесу спровођења ЛАПа, односно активности које треба да реализује, и то су:

1. Активности за које је директно задужена КЗМ у оквиру ЛАПа (*у Одељку 6.2*)
2. Активности које имају за циљ праћење спровођење ЛАПа (*Одељак 9 – ревизија ЛАПа*)
3. Активности које проистичу из примене Стандарда рада локалне КЗМ³

У даљем тексту биће укратко презентоване основе *Стандарда рада локалне КЗМ*, као део препорука Министарства омладине и спорта у циљу унапређења рада локалних Канцеларија за младе.

Активности за примену стандарда креира локални координатор, а у складу са локалним приликама и задатим индикаторима⁴.

Такође, реализација ових активности ће дугорочно обезбедити постизање другог стратешког циља овог ЛАПа - *Успостављање функционалног и ефикасног институционалног оквира за бављење омладинском политиком у општини Блаце*.

7.1 Стандарди рада локалних канцеларија за младе и компетенција локалних координатора канцеларија за младе.

Стандарди рада локалних канцеларија за младе дефинишу квалитет који је неопходно постићи у раду канцеларија за младе, како би локалне КЗМ успешно деловале у оквиру својих (различитих) локалних могућности. Да би се обезбедио успешан рад локалних канцеларија за младе неопходно је испуњење следећа 4 стандарда:

- (1) добро управљање КЗМ,
- (2) активно партнерство са субјектима омладинске политике,
- (3) висока партиципација младих у локалној омладинској политици и
- (4) инклузиван концепт рада.

Минимум испуњења стандарда - Стандарди рада локалних канцеларија за младе узимају у обзир различитост општина и дефинисањем посебне категорије - *Минимум испуњења стандарда*, препоручује се обим активности чија реализација обезбеђује минимално испуњење стандарда. Како се Минимум испуњења стандарда првенствено ослања на различите капацитете локалних средина, у одређивању тог минимума локалне КЗМ подељене су у 3 категорије. Категоризација је спроведена у складу са бројем становника, јер је установљено да број становника условљава и обим и структуру успостављених државних институција, односно оних који се баве младима (без залажења у проблематику успешног рада тих институција). Општина Блаце спада у 1. категорију ЈЛС са бројем становника испод 25.000 становника (друга категорија је од 25.000,00 до 80.000 становника, а трећа категорија је преко 80.000 становника) У складу са категоријом, дефинисан је обим активности. Активности које ће КЗМ да реализује треба да обезбеде постизање следећих индикатора (минимума стандарда):

³ Према приручнику – "примена анционалне стратејије за младе на локалном нивоу - Стандарди рада локалних канцеларија за младе и компетенције локалних координатора"

⁴ Према приручнику – "Примена стандарди рада локалних канцеларије за младе и компетенције локалних координатора"

СТАНДАРД 1 – ДОБРО УПРАВЉАЊЕ КЗМ-ом		
ЦИЉ	КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ИНДИКАТОРИ	Минимум остварености стандарда на годишњем нивоу
		ЈЛС до 25.000 становника
КЗМ на транспарентан начин ради на припреми и спровођењу омладинских активности; постојећи ресурси (људски, технички, материјални) користе се на ефикасан и одговоран начин, а одлуке су утемељене на утврђеним потребама младих у датој средини; усаглашен (координисан) рад осталих институција (или субјекта) омладинске политике на локалу као што су Савет за младе, Омладински клуб (ОК)	1.Број запослених у КЗМ/ОК	1
	2.Број сарадника/сарадница у КЗМ/ОК	4
	3.Висина обезбеђеног локалног буџета за имплементацију ЛАП-а и рад КЗМ/ОК	0,2% ЈЛС буџета
	4.Висина остварених средстава из екстерних извора финансирања	50% у односу на средства одобрена од стране ЈЛС (0,1% ЈЛС буџета)
	5.Број одобрених пројеката у којима је ЈЛС/КЗМ носилац апликације, а финансирањих из екстерних извора финансирања (сви извори финансирања изузев општинског буџета)	2
	6.Број одобрених пројеката у којима је ЈЛС/КЗМ партнер на пројекту, а финансирањих из екстерних извора финансирања (сви извори финансирања изузев општинског буџета)	1
	7.Број медијских презентација на локалним/регионалним медијима (ТВ, радио, новине)	6
	8.Постоји/не постоји систематизација запослених и утврђене процедуре за ангажовање и праћење рада сарадника	Да
	9.Постоји/не постоји одлука о обезбеђеном простору и покривености материјалних трошкова за КЗМ/ОК	Да
	10.Постоји/не постоји буџетска линија која се односи на рад КЗМ или на спровођење ЛАП-а	Да
	11.Спроведено/није спроведено мапирање локалних ресурса и припремљена анализа	Да
	12.Постоји/не постоји годишњи план рада	Да
	13.Развијен/није развијен систем праћења рада ОК	Да
	14.Развијен/није развијен систем праћења и самовредновања квалитета рада	Да

СТАНДАРД 2 – АКТИВНО ПАРТНЕРСТВО СУБЈЕКАТА ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ У РАЗВОЈУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ И СПРОВОЂЕЊУ ОМЛАДИНСКИМ АКТИВНОСТИ, КАО И У РАЗВОЈУ И СПРОВОЂЕЊУ ЛОКАЛНИХ ПОЛИТИКА КОЈЕ СЕ ТИЧУ МЛАДИХ

ЦИЉ	КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ИНДИКАТОРИ	Минимум остварености стандарда на годишњем нивоу
		ЈЛС до 25.000 становника
КЗМ имају формиране стратешке савезе са организацијама из приватног, јавног и непрофитног сектора, у циљу стварања услова за подршку младима у организовању, друштвеном деловању, развоју и остваривању потенцијала на личну и друштвену добробит. КЗМ доприносе промоцији омладинског рада и развоју омладинског сектора	1.Број институција и организација са којима је остварено партнериство путем споразума о сарадњи/партнерству	2
	2.Број заједнички реализованих активности са представницима локалних институција (школе, ДЗ, ЦСР, НСЗ, МУП...)	4
	3. Број заједнички реализованих активности са представницима цивилног сектора (ЦК, удружења младих, удружења за младе)	3
	4. Број заједнички реализованих активности са привредним субјектима	1
	5. Број реализованих активности са присуством медија	5
	6. Број заједнички реализованих активности са неформалним групама младих	6
	7. Број остварених партнеристава са медијима (националним, регионалним, локалним)	1
	8. Успостављена/није успостављена база омладинских организација и организација које се баве младима на локалном нивоу	Да
	9.Постоје активности усмерене на подршку развоју омладинских организација по питањима од значаја за њихов рад	Да
	10.Број докумената секторских политика које укључују КЗМ у израду стратегија	1
	11.Број докумената секторских политика које укључују КЗМ у процес спровођења стратегија	1
	12.Број активности реализован у партнериству са другим КЗМ	2

СТАНДАРД 3 – ВИСОК СТЕПЕН УЧЕШЋА МЛАДИХ У ЛОКАЛНОЈ ОМЛАДИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ

ЦИЉ	КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ИНДИКАТОРИ	Минимум остварености стандарда на годишњем нивоу
		JLC до 25.000 становника
КЗМ обезбеђује подстицајно окружење и даје активну подршку младима у реализацији омладинских активности, предузимању иницијативе и њиховом укључивању у процесе доношења и спровођења одлука које доприносе личном и друштвеном развоју; млади активно учествују у свим сегментима омладинске политike на локалном нивоу (планирање, спровођење...)	1. Број младих информисаних о активностима КЗМ/ОК	30% од укупне популације младих
	2. Број младих који користе активности које спроводи КЗМ/ОК	10% од укупне популације младих
	3. Број младих који учествују у креирању структуре и обима активности за младе, а спроводи их КЗМ/ОК, кроз неки од модела комуникације (анкетирање, евалуација постојећих услуга, организовање)	30% младих из одређене циљне групе младих
	4. Број младих који директно реализује активности КЗМ/ОК	50% омладинских активности у КЗМ реализују млади
	5. Број реализованих иницијатива и активности иницијираних од стране удружења младих и неформалних група младих	5
	6. Број волонтерки и волонтера који су укључени у припрему и реализацију активности коју спроводи КЗМ	40%-60% од укупног броја младих укључених у припрему и реализацију активности коју спроводи локална КЗМ/ОК
	7. Број младих који су чланови Савета за младе	Минимум 50% од укупног броја члanova Савета за младе
	8. Број младих који су учествовали у изради и ревидирању локалних (општинских) докумената	5% од укупне популације младих
	9. Број развијених локалних политика које се тичу младих, у којима учествују представници КЗМ/млади	1
	10. Доступан буџет и документа/извештај о потрошњи средстава издвојених за младе на локалном нивоу	Да
	11. Број постојећих сервиса у JLC	1
	12. Постоји/не постоји годишњи план рада	1
	13. Развијен систем подршке развоју сервиса (волонтерски, инфо)	Да
	14. Постоји локални савез удружења младих/за младе (кровна организација) у JLC	Да

СТАНДАРД 4 – ИНКЛУЗИВНА ОМЛАДИНСКА ПОЛИТИКА		
ЦИЉ	КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ИНДИКАТОРИ	Минимум остварености стандарда на годишњем нивоу
		ЈЛС до 25.000 становника
Обезбеђено уважавање различитости сваког појединца и пружање свим младима без обзира на индивидуалне разлике, једнаких могућности за учешће у свим областима друштвеног живота	1. Број младих из осетљивих група који су информисани о постојећим локалним активностима/услугама намењеним њиховим потребама	30% од укупне популације младих из осетљивих група
	2. Број младих из осетљивих група који користе услуге/активности КЗМ/ОК	20% од укупног броја младих који користе услуге КЗМ
	3. Број младих из осетљивих група који су укључени у процес планирања активности локалне КЗМ/ОК	5 % од укупне популације младих из осетљивих група
	4. Број младих из осетљивих група који су укључени у реализацију активности које спроводи КЗМ/ОК	5 % од укупне популације младих из осетљивих група
	5. Број активности за сензибилизацију младих за проблеме младих из осетљивих група	2
	6. Број активности које су организоване преко КЗМ/ОК за оснаживање младих из осетљивих група	2
	7.Број активности инклузивног типа за младе	2
	8. Број реализованих пројекта у којима је КЗМ партнери са удружењима младих/за младе и институцијама, а који имају за циљ унапређење положаја младих из осетљивих група	1
	9. Спроведено/није спроведено истраживање усмерено на таргетирање рањивих група младих	Да
	10. Спроведена/нису спроведена истраживања на одређене теме/ у вези с проблемима појединачних рањивих група младих	Да

7.2 Компетенције локалних координатора - Координатор канцеларије за младе треба да поседује или да развије следеће опште компетенце:

1. Оптимална координација активности локалне КЗМ - (1) Координатор зна и разуме улогу координатора и канцеларије за младе, (2) Координатор креира и спроводи активности намењене младима у складу са делокругом рада КЗМ и стратешким документима из области омладинске политике. (3) Координатор зна и разуме улогу различитих иституција које се баве младима на локалном нивоу и активно заговара и иницира и подржава успостав. (4) Координатор познаје рад локалне управе и поседује знања и компетенције неохондне за рад у локалној управи.
2. Ефикасно управљање расположивим локалним ресурсима - (1) Координатор уме да управља материјалним и техничким ресурсима КЗМа, (2) Координатор има развијене вештине управљања људским ресурсима , (3) Координатор зна да идентификује и да користи алтернативне изворе финансирања.
3. Познавање стратешких и законских докумената из области омладинске политике (1) Координатор зна, разуме и примењује у пракси основна национална и локална документа из области омладинске политике (НСМ,ЗоМ,ЛАП), (2) Координатор поседује основна знања о европским трендовима у области омладинске политике.
4. Писмена, усмена комуникација и дигитална писменост – (1) Координатор има развијене вештине писменог презентовања информација, анализа и идеја, (2) Координатор има развијене вештине усменог презентовања информација, анализа и идеја, (3) Координатор има развијене вештине коришћења информационих технологија, (4) Координатор поседује активно знање енглеског језика.
5. Комуникација и интеракција са младима и другим субјектима омладинске политике - (1) Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са младима, (2) Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са локалним и другим институцијама, организацијама и удружењима која се баве питањима младих, (3) Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са медијима, (4) Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са другим КЗМ, (5) Координатор зна и примењује вештине преговарања и медијације
6. Планирање у омладинској политици - Координатор је осспособљен за пројектно планирање и исто примењује у пракси.
7. Рад са младима - Координатор поседује знања и вештине потребне за други ниво компетенција омладинског радника/це.
8. Рад са осетљивим групама младих – (1) Координатор је упознат са теоријским и практичним аспектима рада са осетљивим групам младих , (2) Координатор разуме потребе младих из осетљивих група и укључује их у активности КЗМ.
9. Координатор познаје основна документа везана за волонтирање и промовише волонтерски рад - Координатор познаје основе волонтеризма.

Национална стратегија за младе - Локални акциони план за младе општине Блаце у потпуности је усклађен са Националном стратегијом за младе коју је, на иницијативу Министарства омладине и спорта, усвојила Влада Србије а многе активности су усклађене и са Нацртом Националне стратегије за период 2015.-2020. године која је прошла јавну расправу и налази се пред усвајањем у Народној Скупштини Србије.

Национална стратегија за младе усклађена је са Националном стратегијом Србије за приступање Европској Унији, Стратегијом за смањење сиромаштва, Стратегијом развоја социјалне заштите у Републици Србији, Националном стратегијом запошљавања, Националном стратегијом привредног развоја Србије за период 2006-2012. године, Миленијумским циљевима развоја, Стратегијом развоја здравља младих, Стратегијом развоја менталног здравља, Стратегијом подстицања рађања, Стратегијом унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији, Стратегијом развоја стручног образовања у Републици Србији, и свим општинским стратегијама и документима, као и са одговарајућим међународним документима.

Планирајући како да ефикасно и на најбољи могући начин побољша положај младих, општина Блаце полази од општих стратешких циљева дефинисаних Националном стратегијом, а то су:

- Подстицање младих да активно учествују у друштву;
- Развијање сарадње младих и обезбеђивање услова за њихово учешће у доношењу одлука кроз одржив институционални оквир, а на основу потреба младих и у партнерству са младима;
- Изграђивање система информисања младих на свим нивоима и у свим областима;
- Обезбеђивање остваривања права на једнакост шанси свих младих у друштву, а посебно младих који живе у тешким условима;
- Подстицање и вредновање изузетних испољавања и постигнућа младих у различitim областима;
- Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена младих;
- Развијање отвореног, делотворног, ефикасног и праведног система формалног и неформалног образовања који је доступан свим младима и који је у складу са светским трендовима у образовању и контекстом образовања у Републици Србији;
- Подстицање и стимулисање свих облика запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих;
- Унапређивање безбедности младих;
- Чување и унапређивање здравља младих, смањивање ризика и водећих поремећаја здравља и развијање здравствене заштите прилагођене младима;
- Оснаживање младих за иницијативе и активности које су у складу са основним циљевима одрживог развоја и заштите животне средине.

У току свог рада, Радна група за израду ЛАП-а дефинисала је стратешке правце у даљем развоју локалне омладинске политике, као и локалне приоритете у форми циљева, који су усклађени са наведеним принципима, вредностима и препорукама датим у Националној стратегији за младе, а од стране Министарства омладине и спорта.

Одељак 9

ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАП-А И ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА - ПРОЦЕС РЕВИЗИЈЕ

Системско и благовремено праћење спровођења ЛАПа за младе као и стручна процена остварених резултата у том процесу, један је од кључних сегмената планског бављења локалном омладинском политиком.

У складу са препорукама Министарства омладине и спорта, процес ревизије ће обезбедити да се наведени механизми ефикасно спроведу и када је у питању ЛАП за младе Општине Блаце.

Процес ревизије ће се радити на крају сваке календарске године (у периоду октобар - децембар), и обезбедиће релевантне податке о реализованим активностима из ЛАПа као и о постигнутим резултатима у текућој години.

Како ЛАП за младе општине Блаце садржи детаљне активности само за 2015. годину и пројекцију активности за преостале 4 године, процес ревизије ће обезбедити релевантне податке за детаљну израду плана активности за сваку следећу годину.

Процес	Када се ради	Садржај	Производ
Процес планирања - израда ЛАПа за младе ⁵	Једном у 5 година	(1) Даје стратешке правце развоја локалне омладинске политике за наредних 5 година. (2) Детаљан план активности за прву годину спровођења ЛАПа (3) Пројекцију активности за преостале 4 године ЛАПа	ЛАП за младе
Процес ревизије ⁶	Сваке године	(1) Подаци о реализованим активностима наведеним у ЛАПу (2) Подаци о оствареним резултатима у процесу спровођења ЛАПа (3) Детаљан план активности за наредну годину (ГОП) базиран на прикупљеним подацима и постављеним циљевима у ЛАПу * процес ревизије није могућ без предходно усвојеног и имплементираног ЛАПа	Годишњи оперативан план за наредну годину

ЛАП за младе Општине Блаце почиње са имплементацијом у јануару 2015. године, прва ревизија ће бити спроведена крајем 2015. године.

⁵ Према приручнику – "Приручник за израду локалног акционог плана за младе – ЛАПа"

⁶ Према приручнику – "ЛАП за младе – процес ревизије"

Анекс 1**Годишњи план активности за 2015. годину**

ПРИОРИТЕТ	Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци		Потребна финансијска средства
					Надлежни органи/институције /организације	Учесници	
Промоција здравих стилова живота и социјалне инклузије свих категорија младих.	Организовање обуке за укупно 100 младих на тему здравствене превенције (здравствене заштите) Подршка проектима локалних НВО	јан - дец	Успостављен одржив систем за подршку младима	- број едукативних радионица - број младих који похађају едукативне садржаје.	КЗМ, Средња школа, Дом здравља, Црвени крст, локалне НВО	Средњошколци и студенти. (млади Роми, особе са инвалидитетом,	90.000 дин
Развој свести младих за заштитом животне средине.	Организовање две радионице за 60 младих на тему заштите животне средине Учешиће младих у акцијама чишћења	Феб-дец	Успостављен систем за континуирано едуковање младих о значају животне средине.	Број одржаних тренинга, списак учесника, Мини акције чишћења	Локална самоуправа, школе, КЗМ	Инспектори из ОУ и ЈКП, професори екологије, ученици, студенти, волонтери	60.000 дин
Повећање садржаја за квалитетно провођење слободног времена.	Организовање спортских и културних дешавања и подршка постојећим манифестацијама.	Април - децембар	Висока партиципација младих у организацији, Већа медијска видљивост манифестација	Број успостављених услуга за квалитетније провођење времена -Број младих које користе те услуге	Културни центар, КЗМ, СТТЦ Нирвана	Млади од 15-30 година	220.000 дин
Унапређење мотивисаности младих да се активније укључе у друштвене	Организација едукативних екскурзија, Подршка младим талентима у свим облицима.	Феб-дец	Млади су мотивисани да корисе услуге и активности које нуди Општина.	Број корисника услуга, медијски клипинг	Општинска управа, Општинско веће, КЗМ, СО Блаце	Студенти са добрым просеком, одлични ученици, волонтери	400.000 дин

токове							
Унапређење свих облика запошљавања и самозапошљавања младих.	Успостављање сервиса – радне и волонтерске праксе – формирање центра (опремање) Организовање едукација за омладинско предузетништво		Успостављени одрживи сервиси за олакшано запошљавање младих	-број едукација -број младих који поседује едукације	Општина Блаце, КЗМ, РРА „ЈУГ“, ОЦД Проактив Ниш,	Млади од 15-30 година	280.000 дин
Унапређење неформалног образовања младих.	Организовање школе креативних уметности и курсеви страних језика и рачунара	Феб-де-ц	Успостављен систем за неформално образовање младих	-Број младих које користе те услуге Број тренинга, курсева језика број учесника	КЗМ	Млади од 15-30 година	200.000 дин
Унапређење рада локалне канцеларије за младе, Савета за младе и Дивац омладинског фонда Блаце.	Учешће Општине Блаце у реализацији пројекта Дивац омладински фондови Промотивне активности КЗМ и Савета за младе	мар-де-ц	Реализација мини пројекта, Повећање видљивости КЗМ и Савета за младе	Број пројектата, Листа учесника, Број састанака, Број штампаног материјала Лист дистрибуције	ДОФ, КЗМ, О.Ш Стојан Новаковић Средња школа, Фондација Ана и Владе Дивац, локална привреда, медији	Млади од 15-30 година Чланови КЗМ, чланови Савета за младе	500.000 дин
Размена искуства и добре праксе са другим актерима у области омладинске политике.	Учешће у пројектима Општине Блаце као партнер другим организацијама и институцијама за пројекте којима се остварују циљеви ЛАП-а.	Феб-де-ц	Број пројектата на којима КЗМ учествује као партнер	Проектна документација са анексима Изјаве о партнерству Уговори о сарадњи	КЗМ, Општинска управа, партнерске организације	Стручне службе у ОУ	150.000 дин

Број: I-022-1765/14

У Блацу, дана 07.12.2014. године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БЛАЦЕ

ПРЕДСЕДНИК
Златко Димитријевић с.р.

